

ע"פ 6671/01/18 - מדינת ישראל נגד מופיד ספי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורין פליליים
עפ"ג 18-01-6671 מדינת ישראל נ' ספי
01 פברואר 2018

בפני הרכב כבוד השופטים:

ר. גריל, שופט בכיר [אב"ד]

א. לוי, שופט

ש. שטמר, שופטת עמיתה

המעוררת:

מדינת ישראל

ב�名צאות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

ע"י ב"כ עוה"ד אורלי רוזנטל-נעמן

נגד

מופיד ספי

ע"י ב"כ עוה"ד פואז דקડוקי

המשיב:

פסק דין

א. בפנינו ערעור המדינה על גזר דין של בית משפט השלום בעכו (כב' השופט ויליאם חמץ) מיום 18.12.17 בתיק פלילי 15-11-35664 לפיו נדון המשיב (יליד שנת 1974) לשישה חודשים מאסר לריצוי בעבודות שירות, שמונה חודשים מאסר על-תנאי לתקופה של שלוש שנים, תשלום קנס בסכום של 10,000 ₪ (ב-20 תשלוםימים החל מיום 1.2.18) או 100 ימי מאסר תמורה וכן חתימה על התcheinות כספית בסכום של 10,000 ₪ להימנע מביצוע העבירות בהן הורשע בתיק זה, כל זאת לאחר שהמשיב הורשע לפי הודהתו בשני מקרים של ניסיון לקבל דבר ב谋מה בנסיבות חמימות לפי סעיף 415 סיפה + סעיף 25 + סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: "החוק") ומספר מקרים של שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר לפי סעיף 420 + סעיף 418 אמצע + סעיף 29 של החוק.

指出, כי ביצוע עבודות השירות עוכב על ידי בית משפט זה לפי בקשה המדינה.

ב. בכתב האישום המתווך שהוגש כנגד הנאשם (נאשם מס' 1), וכן כנגד הוריו (הנאשמים מס' 2 ומס' 3) נתען בפרק המבואה, כי במועדים הרלוונטיים לכתב האישום עסוק המשיב בעריכת דין וניהל משרד לעריכת דין בבעלותו. לפי חוק נכסים נפקדים, תש"י-1950, נכס שננטש על ידי בעלי בזמן מלחתת השחרור מוקנה לאפוטרופוס לנכסי נפקדים (להלן: "נכס נפקד").

בהתאם לחוק נכסים נפקדים כשאדם מבקש לקבל בעלותו נכס נפקד או את תמורהו, עליו להגיש בקשה

עמוד 1

למנהל מקרקעי ישראל (להלן: "המנהל") ולצרכ מסמכים להוכחת הזיקה בין לנכס הנפקד.

משמעות המינהל לאשר את הבקשה עובר הטיפול בה לאגף נכסים נפקדים במשרד האוצר שבחון את הבקשה ומחליט האם לאשרה. משמעות האגף לנכסים נפקדים לאשר את הבקשה עובר הטיפול בה לוועדה מיוחדת במשרד ראש הממשלה המחליטה האם לאשר את הבקשה ולהעביר את הבעלות בנכס הנפקד ל המבקש או לשלם לו את שווי הנכס הנפקד.

ג. באישום הראשון שבכתב האישום המתוקן, אשר מופנה רק כנגד המשיב ואמו נתען, שעובר למלחמה השחרור היי האחים המנוחים מוחמד מוסטפא שיר עלי, עלי מוסטפא שיר עלי, וסעד מוסטפא שיר עלי, הבעלים של מספר קרקעות בשعب, ובמהלך מלחמת השחרור ננטשו קרקעות אלה על ידי בעלים הקרקעות הנ"ל.

אמו של המשיב (נאשמה מס' 3) היא נכדו של מוסטפא ולה אחים ואחיות. נתען באישום הראשון, שביום 8.12.08, וכדי לקבל במרמה כספי פיצויים עבור הקרקעות שהינן נכס נפקד, פנה המשיב בשם אמו למנהל ובקש, כי תיערך בדיקה לאיתור קרקעות על שם מוחמד.

ביום 12.5.10 פנה המשיב, בשם אמו, למנהל ובקש לקבל פיצוי כספי עבור הקרקעות הנ"ל.

ביום 24.5.10 הודיע המינהל למשיב כי לצורך שיקילת האפשרות לקבלת פיצוי על הקרקעות על המשיב ואמו להעביר למנהל, בין היתר, צו ירושה לפיו אמו של המשיב היא היורשת של הקרקעות.

נוכח דרישתו הנ"ל של המינהל הגיע המשיב, בתאריך 6.2.11, בשם אמו, בקשה למתן צו ירושה לבית דין השערע בעכו ובקש, כי ינתן צו ירושה לפיו אמו היא היורשת הבלעדית של הקרקעות. זאת עשה המשיב למרות שידע כי לאמו אחים ואחיות וכי לבעלי הקרקעות הנ"ל יש ירושים נוספים.

כדי לתרmor בבקשת צו הירושה צירף המשיב לבקשת ציהירים מספר מזוייפים בהם רשם בכבב, כי אמו היא היורשת הבלעדית של הקרקעות, וכי אחיה מווותרים עבורה על הבעלות בקרקעות אלה. זאת, למרות שחלק מהתחבירים לא נחתמו על ידי האנשים שהחתימה על התצהירים נחצתה להיות חתימתם.

בנוסף, צירף המשיב לבקשת צו הירושה תצהיר של אמו (נאשמה מס' 3) בו היא מצהירה, בכבב, כי לאמה המנוחה לא היו אחים, למרות שלאמה של נאשמה מס' 3 היו אחים, והנאשמה מס' 3 ידעה על כך.

אמו של המשיב (נאשמה מס' 3) חתמה על התצהיר הכוזב כדי לאפשר את ביצוע המרמה או להקל עליה.

בתאריך 28.2.11, ובהתאם על מצג השווא שהציג המשיב, ניתן צו ירושה על ידי בית הדין השערע בעכו ובו

נקבע, כי אמו של המשיב היא היורשת הבלעדית של נכסו אמה המנוחה, ולרבות הקרקעות הנ"ל.

בתאריך 4.4.11, ובסתמך על צו הירושה הגיש המשיב למנהל, בשם אמו, בקשה לשחרור נכס לצורך קבלת פיצוי כספי עבור הפקעת הקרקעות.

בתאריך 19.5.13, על סמך מצג השווא של המשיב, אישר המינהל את הבקשה והעביר המלצה לאגף לנכסי נפקדים לפצות את המשיב ואת אמו בסכום של 1,476,872 ₪ תמורה הפקעת הקרקעות.

בינואר 2014 גילה נציג האגף לנכסי נפקדים כי המצג שהוצע על ידי המשיב בבקשתו הינו כזב ולפיכך נדחתה הבקשה.

בדואים הרaison טענת המדינה, כי המשיב ניסה לקבל כספים בסכום כולל 1,476,872 ₪ במרמה, בנסיבות חמירות, המתבטאות בסכום המרמה, ובכך שהמרמה בוצעה תוך שימוש במסמכים מזויפים בניסיון לרמות את רשות המדינה.

המשיב השתמש במסמכים מזויפים בידועו שהם מזויפים, בכונה לקבל באמצעותם כספים.

לפיכך ייחסה המדינה למשיב עבירה של ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות חמירות, וכן עבירה של שימוש במסמך מזויף בכונה לקבל דבר (מספר מקרים) ואילו לאמו ייחסה עבירה של סיוע לניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות חמירות.

האישום השני שבכתב האישום המתוקן מתיחס למשיב ולאבו (הנאים מס' 1 ומס' 2).

המדינה טענה, שעבור מלחתה השחרור היה המנווה עבדאללה אסמעיל ח'טיב (להלן: "עבדאללה") הבעלים של מספר קרקעות בשعب, אלה ננטשו במהלך מלחמת השחרור על ידי הבעלים. ابوו של המשיב (נאשם מס' 2) הוא נכדו של עבדאללה, ولو אח ואחות.

בתאריך 28.6.10, ועל מנת לקבל במרמה כספי פיצויים עבור הקרקעות, שהנים נכס נפקד, הגיש המשיב בשם ابوו בבקשתו למתן צו ירושה לבית הדין השערី בעכו וביקש כי ינתן צו ירושה לפיו ابوו הוא היורש הבלעדית של נכסי עבדאללה לרבות הקרקע נשוא הדיון. זאת עשה המשיב למטרות שידע כי לאבו אחיהם ואחותו, וכי לעבדאללה יש יורשים נוספים.

لتמיכה בבקשתו צו ירושה צירף המשיב מספר תצהירים מזויפים, בהם נרשם בכזב כי אמו של ابوו (הנאשם מס' 2) היא היורשת הבלעדית של הקרקע נשוא הדיון, וכי אחיו ואחותו של נאשם מס' 2 מווותרים על היורשה לטובתו. זאת למטרות שהたちירים לא נחתמו על ידי האנשים שהחתימה עליהם נחזהה להיות חתימתם.

כמו כן צירף המשפט בבקשת צו הירושה תצהיר של אביו (הנאים מס' 2) בו הוא מצהיר, בczb, כי הוא היורש היחיד של נכסיו אמו, לרבות הקרקעות הנ"ל, הגם שלנאים מס' 2 יש שני אחים וק"מיהם יורשים נוספים מלבדו. אביו של המשפט חתום על התצהיר הכוזב כדי לאפשר את ביצוע המרימה או להקל עליה.

בתאריך 22.7.10, ובהתאם על מצג השווה שהציג המשפט, ניתן צו ירושה על ידי בית הדין השערី בעכו ובו נקבע, כי אביו של המשפט הוא היורש הבלעדי של נכסיו عبدالלה, לרבות הקרקעות שבנדון.

בתאריך 5.4.11 ובהתאם על צו הירושה הגיע המשפט למנהל, בשם אביו, בקשה לשחרור נכס, בה ביקש המשפט לקבל פיזי כספי עבור הפקעת הקרקעות.

בתאריך 10.4.13, על סמך מצג השווה של המשפט, אישר המינהל את הבקשה והעביר המלצה לאגף לנכס נפקדים לפצות את המשפט ואביו בסכום של 1,363,435 ₪ תמורת הפקעת הקרקעות.

בחודש מאי 2014 גילה נציג האגף לנכסים נפקדים כי המשפט שהוצע על ידי המשפט בבקשתו הוא כוזב והבקשה נדחתה.

טוונת המדינה באישום השני, כי המשפט ניסה לקבל כספים בסכום של 1,363,435 ₪ במרימה, בנסיבות מחמירות, המתבטאות בסכום המרימה ובכך שהמרימה בוצעה תוך שימוש במסמכים מזויפים, ותוך ניסיון לرمות את רשותות המדינה. כמו כן השתמש המשפט במסמכים מזויפים בידועו שהם מזויפים בכוונה לקבל באמצעותם כספים. לגבי אביו של המשפט נטען, כי הוא סיע לבנו לקבל כספים בסכום של 1,363,435 ₪ במרימה בנסיבות מחמירות.

למשפט "יחסה המדינה באישום זה עבירה של ניסיון לקבל דבר במרימה בנסיבות מחמירות וכן שימוש במסמן מזויף כדי לקבל דבר (מספר מקרים). לאביו של המשפט "יחסה המדינה עבירה של סיוע לניסיון קבלת דבר במרימה בנסיבות מחמירות".

בישיבת בית משפט קמא מיום 14.9.17 הודיעו באישום השני, כי הגיעו להסדר טיעון. ב"כ המדינה הודיע בבית משפט קמא, כי בהתאם להסדר הטיעון יחויבו בהם הנאים מכפירתם, המערערת תבקש לתקן את כתוב האישום, הנאים ידו בכתוב האישום המתוקן וירושעו בו והצדדים יבקשו להטיל על הנאים מס' 2 ומס' 3 מאסר מוותנה וקנס לפי שיקול דעת בית המשפט ואילו בעניינו של המשפט הטיעון יהיה פתוח.

הסגור אישר באותו מועד את דברי ב"כ המדינה, בית משפט קמא אפשרות לנאים לחזור בהם מן הכפירה ואלה הודיעו בעבודות כתוב האישום המתוקן והורשעו בהתאם.

(נצח), כי בגזר הדין מיום 22.10.17 נדונו הוריו של המשיב ל-6 חדש מסר על-תנאי כל אחד למשך 3 שנים, ולתשלום קנס בסכום של 5,000 ₪ כל אחד מהם או 50 ימי מסר תמורה).

ביחס למשיב, הונח בפני בית משפט קמא תסקיר שירות המבחן מיום 17.3.9. צוין בתסקיר, שהמשיב קיבל בשנת 2003 רישיון לעסוק בעריכת דין, ואולם לדבריו מאז שנת 2014 הוא אינו עובד כעורך דין על רקע הסתבכותו בתיק נשוא הדין, וכמעט אין לו פרנסה, טענה שאושרה לאחר שירות המבחן ע"י בדוחות כספיים שנמסרו לעיונו.

המשיב מסר לשירות המבחן שהוא חש רגשי אשם ובואה כלפי הוריו על רקע הסתבכותם בתיק נשוא הדין. המשיב הדגיש בפני שירות המבחן את חששו ביחס ליכולתו להתמודד מול ילדיו בכל הקשור להסתבכותו בתיק זה, כשהתוצאות עלולות לפגוע בהם קשות מבחינה אישית התפתחותית וכלכלי.

עוד ציין שירות המבחן, כי ניכר שהסתבכות המשיב בתיק הנדון פוגעת באיזונו הרגשי-נפשי של המשיב ומקשה עליו להתמודד עם המחרים הכבדים של מעמדו בוגר בוגר החברתי והתעסוקתי.

אין הרשות קודמת לחובת המשיב הנוטל אחריות פורמלית על מעשיו. Machad Gisa, מודה המשיב בכל המីוחס לו בכתב האישום המתוקן וביעוץ צער וחרטה על התנהגותו, ומайдך גיסא, הוא מבטא עמדה קרבנית ומצמצמת ביחס לנסיבות שעמדו בבסיס התנהגותו בהוסיפו כי הקarakעות הינן נכס נפקד עבור משפחת הוריו משני הצדדים, והוא החל לטפל באיתור הקarakעות, באופן חוקי, מאז שנת 2002.

לטענת המשיב מעורבותו בעבירות נבעה מניסיונו לאטר את הקarakעות והוא עסוק בהוצאה צווירושה כדי לקבל פיצויים עבור האדים השVICות לבני משפחתו. בשלב מסוים נודע למשיב, לטענותו, שיש עוד נפקדים, קרובים משפחתו, וכן דאג להחתמים והוסכם ביניהם שככל יקבל את חלקו מהפיצויים לאחר סיום ההליך, ואולם בהמשך וمبرיבות שאין ידועות לו הם העידו נגדו בתיק (עיר בעניין זה, שגרסתו זו של המשיב לא נתענה בפני בית משפט קמא בישיבת 14.9.17 כאשר המשיב והוריו הודיעו בעובדות כתוב האישום המתוקן ללא כחל וש רק, ומוביל שהועלתה הטענה הנ"ל או כל טענה אחרת שנועדה להקלה מעוקצת של הרשעה).

התרשומות לשירות המבחן היא שהמשיב מתקשה להתבונן בדףו האישיותיים העומדים בסיס התנהגותו, נראה מתוך מגנוני הגנה כדי להתמודד עם המצב המורכב עליו נקלע. עוד התרשם שירות המבחן, כי בעת ביצוע העבירות השתמש המשיב במילויוותיו המקצועית וניצל את מעמדו ותפקידו לצורך סיפוק אינטרסים אישיים וקבלת פיצויים כספיים על חלקות קרקע מוביל שיחשוף את כל המידע הרלוונטי לירושים האחרים.

להתרשומות לשירות המבחן פעל המשיב בעת ביצוע העבירות באופן תוך הכרה נמוכה בירושים האחרים ובזכויותיהם על הקרקע, תוך הטלמות מגבלות החוק. המשיב לא הפעיל שיקול דעת אחראי ולא עמד באחריות הנדרשת מתפקידו כעורך דין האמור להגן על גבולות החוק. המשיב התמקדס בתיאור המחרים הכבדים

והשלכות מעשי על תפקודו היומיומי ועל קשריו החברתיים והמשפחתיים. אכן, המשיב מבין את משמעותה מעשי, אך מתקשה להתמודד רגשית עם מרכיבות המקרה.

. באשר לגורם הסיכון להישנות העבירה, מצין שירות המבחן, כי לאורך שנים ניהל המשיב אורח חיים מתפרק במסגרת המשפחה והחברה ללא מעורבות בפליליים. המשיב מכיר באופן ראשוני וחלקי באחריותו למעשי, וביטה הבנה לשמעות הפרט החקוק וכן ביחס למסוכנות הכרוכה בהתנהגותו והשפעת התנהגותו והפגיעה שעוללה הייתה להיגרם לאחר.

המשיב הביע בפני שירות המבחן צער וחרטה על מעשי וביטה רצון לשקם את חייו ולקדם את עצמו. יחד עם זאת, מוסיף שירות המבחן, שהתנהגותו של המשיב בעת ביצוע העבירה מעידה על יכולת נמוכה לשאת אחריות לתפקידו, בעיקר בהתחשב בכך שמדובר בעורך דין שבביסיס תפקידו עומד ערך השמירה על גבולות החוק.

כמו כן התרשם שירות המבחן מן הקושי של המשיב להפעיל שיקול דעת, וכיים קושי בוויסות דחפי במצבים בהם נדרש למלא אחר ציפיות בני משפחתו, ובמצבים בהם עולה האינטרס הפרטיאלי על האינטרס הציבורי.

מצין שירות המבחן, שכיוון הסיכון להישנות מעורבותו של המשיב בפליליים נמור הוואיל והמשיב ער להשלכות מעשי ומודיע לסייענים הכרוכים בהם ולהערכת שירות המבחן חידד ההליך המשפטי הממושך עבור המשיב את מרכיבות מעשי. לדעת שירות המבחן הסתמכותו של המשיב בתיק פגעה בעתידו המڪצועי ובדיומיו העצמי.

נוכח חומרת העבירות נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית במסגרת השירות וסביר כי ענישה הרתעתית עשויה לחדר עבור המשיב את גבולות החוק.

ו".א. במסגרת הטיעונים לעונש הגיש ב"כ המדינה טיעון בכתב לעניין העונש בבית משפט קמא, ועמד על כך כי מעשי של המשיב פגעו קשות בשם של עורכי הדין האמונים לפעול בירושה הן כלפי לקוחותיהם והן כלפי רשות המדינה ובתי המשפט. פועלתו של המשיב בניסיונו להשיג סכומים רבים בדרך מרמה מרשות המדינה, תוך שימוש במסמכים מזויפים, יש בה כדי לפגוע במרקם החיים החברתי והכלכלי ובאופן בו אמורה המדינה לחלק משאביה לציבור הרחב ולבעלי הזכויות הרלוונטיים. סטייה מדרך הישר פוגעת הן באמון הציבור בעורכי הדין, והן בעקרון השוויון של אזרחים אחרים הפועלים בדרך הישר, ובאזרחים אחרים שזכויותיהם קופחו בגלולה אותה מרמה עקלקלה כפי שהתרחשה בענייננו.

המשיב ניסה לקבל כספים במרמה בסכום כולל של 2,840,307 ₪ השווים לציבור הכללי ובכך ניסה לפגוע בipsis הציבור. ב"כ המדינה הפנה לפסיקה אשר דנה בחומרה שבUberות המרמה ובצורך להחמיר בעבירות אלה.

עוד טען ב"כ המדינה בפני בית משפט קמא, שמעשי המשיב, כמתואר בשני האישומים, התאפיינו בתחום ותכנים מוקדם כולל פניות למינהל ולבית הדין השראי, שימוש בתצהירים מזויפים, הוצאה צווים ירושה מבית הדין השראי

על סמך תצהירים מזויפים, וכל זאת כדי לקבל במרמה את סכומי הכספי מרשות המדינה.

אמנם, כך מצין ב"כ המדינה, המדבר בניסיון שלא צלח אף לא "בזכות" המשיב, אלא בזכות גורמים ברשות המדינה שהבחינו כי המציג שהו צוב ולכן נדחו בקשותיו.

עוד ציין ב"כ המדינה שיש להתחשב במשאב הציבורី שהושקע בטיפול בבקשתו הכווצות של המשיב שהובילו בסופו של דבר לגילוי מצאו הכווץ. טיפול שיש להניח כי נעשה על חשבו טיפול בבקשתות אחרות שהוגשו בדרך ישירה. יש גם משקל ממשמעותו למעמדו של המשיב כעורך דין במקצעו, נוכח האמון המיוחד ממנו בהנה המשיב בהיותו עורך דין, שאמור לשמש כ"קצין בית המשפט".

עוד טען ב"כ המדינה, שהמשיב פועל בשיטת מרמה דומה בשתי הבקשות שהגיש, הן מטעם אביו והן מטעם אמו ורימה הן את המינהל והן את בית הדין השראי ופגע ביורשים הפוטנציאליים של הקרקע שלגבייהם ביקש לקבל פיצוי. מעשי המרמה בוצעו על פני מספר שנים וריבוי הגוף אותם רימה המשיב, לרבות היורשים הפוטנציאליים, ומשך הזמן בו נעררו העבירות, מוסיפים חומרה למשיב, אשר שימוש דומות הדומיננטית בעשייה המרמה. המשיב השתמש לבדו במסמכים מזויפים, המשיב החתים את הוריו על תצהירים מזויפים, הגיע במסמכים מזויפים לבית הדין השראי, והיה בקשר עם המינהל לגבי בקשתו לקבל פיצויים.

יב. ב"כ המדינה הפנה בטייעונו שבכתב לעובדה שירות המבחן נמנע מליתן המלצה טיפולית במסגרתו, ולעומת זאת המליץ בתסquito על ענישה הרתעתית למשיב. כן מצביע ב"כ המדינה על דרך הצגת העובדות על ידי המשיב בפני שירות המבחן, באופן שאינו נוטל אחריות מלאה למשיב.

אשר למתחם העונש ההולם ציין ב"כ המדינה, שאין למשיב הרשות קודמות, אך ביצוע פעולות המרמה והשימוש במסמך מזויף לאורך זמן מלמד שאין מדובר ברגע יחיד וחרג בחוי המשיב, ומלמד על הצורך להרתיע את המשיב מן הדרך בה פועל להשגת הכספיים.

עוד סביר ב"כ המדינה שיש ליתן משקל מועט לחילוף הזמן שכן עבירות מרמה מעצם טבען קשות לגילוי ואכיפה, כל שכן ככלא מדובר במתחلونנים המתחלים להניע את מערכת אכיפת החוק, שהרי המציג הכווץ של המשיב התגלה על ידי רשות המדינה במועד מאוחר לחלק מעשי העבירה שביצעו.

יג. ב"כ המדינה הפנה בטייעונו שבכתב לשורה של פסקין דין הדנים בענישה לעורך דין שמעלו בכספי לקוחותיהם. נטען, כי במקרה זה הלקוח הנפגע הוא הציבור בכללתו ואילו התממשו מעשי המשיב הוא היה מקבל סך של 2,307,840 ש"ח במרמה מרשות המדינה ובכך היה הציבור נפגע.

גורי הדין עליהם הצביע ב"כ המדינה בטייעונו שבכתב נעים בין 12 חודשים מאסר בפועל ועד 9 שנות מאסר בפועל.

ב"כ המדינה הוסיף, שאמנם בעניינו מדובר בניסיון שלא צלח, ואולם החוק קובע עונש שווה בין העבירה לבין הניסיון לעבירה המושלמת, והניסיון לא צלח רק בשל ערנות וגילוי המרימה על ידי רשות החוק.

ו"ז. בטיעונו שבעל-פה מיום 14.9.17 טען ב"כ המדינה בפני בית משפט קמא שהמתחם לו הוא טוען ביחס למשיב הוא מסר בפועל בין שלוש שנים ל-חמש שנים וכן עונשה מותנית והוסיף, שבחלק מפסק הדין שהופיע בטיעון בכתב נגזרו עונשים נמוכים יותרמן המתחם הנ"ל ואולם, לדעתו באותה מקרים מדובר היה בסכומים נמוכים יותר ולכן בעניינו סביר ב"כ המדינה שיש להטיל עונשה חמורה יותר, וזאת במסגרת המתחם לו הוא טוען (5-3 שנים).

ט"ז. הסגנור ציין בפני בית משפט קמא, שלמשיב היו טענות כבדות משקל ביחס לחלק גדול מן העדים, אך הוא החליט להודיע בכתב האישום המתוקן. כמו כן הפנה הסגנור למספר פסק דין בהם העונשים שהוטלו על הנאשמים היו פחותים בהרבה מלאה להם טוען ב"כ המדינה. עוד ציין הסגנור, שהמשיב עורר דין במקצועו ועקב התקיק נשוא הדיון הוא לא עסוק בעריכת דין מאז שנת 2014 וכן נקטעה פרנסתו, לא הייתה לו אפשרות לעסוק בתחום אחר, ובכך למעשה הוטל על המשיב עונש כלכלי ממשמעותי, ומזה שנים הוא סגור את עצמו בתחום הבית המשפט שלו או איזהבנות עם קרוביו משפחתו שהם עדים בתיק זה ומתוגרים בסביבתו, ועקב התקיק היו קטנותות ותלונות ומעצרים.

לטענת הסגנור הוא ראה לנכון לסייע את התקיק על מנת לחסוך את העדט העדים ובינתיים אף הוקמה ועדת סולחה בכפר. עוד מצין הסגנור, שהמשיב לא קיבל כספים בפועל (ועל כך לא חלק ב"כ המדינה) ולכן הוא הורשע בניסיון לביצוע העבירה. לטענת הסגנור שילם המשיב כספים כדי לממן את התקיקים, אך עד היום הוא לא קיבל שכר תרחה, וכאשר יסתים הסכסוך רצים לשלם לו, כך נטען, חלק משכר הטרחה.

כמו כן טען הסגנור, שהמתלוננים הגיעו בקשה (באמצעות עורך דין מטעם) לאפוטרופוס לנכסי נפקדים לקבל פיצויים בגין הקarakעות נשוא הדיון.

נוכח האמור לעיל עתר הסגנור להטלת עונש מסר על המשיב לריצוי בעבודות שירות וכן ביקש שיוזמן תסקירות נוספת הויאל והמשיב חולק על האמור בתסקירות שהוגש (יצוין, שלא הומצא תסקיר משלים).

ט"ז. בגזר דיןנו מיום 22.10.17 קבע בית משפט קמא, שמעשי של המשיב פגעו קשות בעקרון שלטון החוק בהיותם ניסיון לגזול כספי ציבור ונכיסים השיכים לאחר, על ידי יצירת מצג שווה בהסתמך על שימוש במסמכים מזויפים לצורך השגת החלטות שיפוטיות (צווי ירושה) שניתנו בהסתמך על אותם מסמכים מזויפים. המשיב, כך ציין בית משפט קמא, עשה שימוש לרעה בעיסוקו כעורר דין וכך פגע באמון הציבור ובכלל עורך הדיון. במקומם לדאוג לחלוקת כדין של כספי הציבור, ולשמור על ערכיו החברתיים ועל קיומו סדר ציבורי ושלטון החוק, ניצל המשיב את עיסוקו על מנת לשלווח את ידו בקופה הציבורית במרימה ובהונאה בניסיון לגזול ממש כספים השיכים לאחרים.

עוד הדגיש בית משפט קמא כי חומרת יתר טמונה בעובדה שהמשיב חזר על מעשי העבירה בשתי הزادנות שונות כמתואר בכתב האישום המתוון. יתר על כן, בית משפט קמא קבע, על רקע נסיבות ביצוע העבירות, שלמעשו של המשיב קדם תכנון מראש, המוסיף חומרה למעשיו.

המשיב, כך ממשיך בית משפט קמא, נקט במעשי ההונאה והמרמה, בניסיון לגוזל כספים כלפי מטרים ורשות (בית הדין השער), מינהל מקרקעי ישראל והางף לנכסים נפקדים) דבר המלמד על תעוזה חריגה וחירפה ועל מסוכנות רבה הנשקפת ממנו כלפי الآخر. ריבוי הרשות אליהם פנה המשיב תוך שימוש במסמכים מזויפים כדי לקבל כספים במרמה, וכן ריבוי קרבנות העבירה, שהינם היורשים הרבים של הנכסים הנפקדים, אשר חתימתם זיפה על גבי התצהירים השונים שהוגשו, מלמדים על חוסר הרתיעה שדבק במעשו של המשיב.

בית משפט קמא אף הביא בחשבון את העובדה שניסיונו של המשיב לקלוט כספים במרמה לא כשלו מחתמת חרטה של המשיב או מיזמתו, אלא עקב גילוי דבר המrama על ידי הרשות, וכן הדגיש בית המשפט שמדובר בסכומים ניכרים ביותר ואילו צלחו ניסיונו של המשיב, עלול היה להיגרם נזק רב מחתמת ביצוע העבירות.

ו".ז. נוכח האמור הגיע בית משפט קמא למסקנה שעלה מנת לקיים את תכלית הליך הענישה, ולהרטיע את המשיב וחולתו וכן להביע סlidah ממעשי העבירה ולהוקיעם, וכן על מנת לקיים את עקרון הגמול, על מתחם הענישה לכלול רכיב של מאסר בפועל.

יחד עם זאת ובצד הנסיבות החמורים הביא בית משפט קמא בחשבון שבסתומו של יום לא קיבל המשיב כספים כלל עקב ביצוע העבירות, וזאת נוכח גילוי מעשי העבירה ולהוקיעם, וכן על מנת לקיים את עקרון הציבור בכלל, ולמתلونנים בפרט.

ו".ח. בית משפט קמא נתן דעתו לפסקי הדין אליהם הפנה ב"כ המדינה בטיעונו שבכתב והגיע למסקנה שנסיבות הפרשיות באותו פסק דין שונה מהותית מalto שבעוניו של המשיב.

כך, ב-ת"פ 47792-02-12 (**מדינת ישראל נ' אליהו אקווה ואח'**, מיום 13.11.27) מכר הנאשם דירה במרמה, תוך זיוף מסמכים, וקיבל סכום כסף של מאות אלפי שקלים, ואילו המשיב לא הורשע בזכיף מסמכים וניסיונו לקבל דבר במרמה לא צלח.

ב-ת"פ 53330-12-14 (**מדינת ישראל יצחק כהן** (מיום 16.9.22) הורשע הנאשם, שם, בביצוע 27 עבירות של קבלת דבר במרמה, 27 עבירות של גנבה ו-10 עבירות של הוצאה שיק ללא כסוי וגבג 15 מיליון ₪ מלוקחותיו והחיזר 6 מיליון ₪ בלבד, ולא אלה נסיבות המקירה נשוא הדיון כאן.

ב-ע"פ 7160/10 **אליהו סמilia נ' מדינת ישראל** (מיום 12.7.18) הורשע הנאשם בעבירות של קבלת דבר

במרמה ושימוש במסמכים מזויפים, לאחר שרשם במרמה העברת מנויות השיכות לאחר על שמו במשרדי רשם החברות וקיבל כספים במרמה. גם נסיבות אלה שונות מנסיבות המקרה שבפנינו.

ב-ע"פ 72/14 **מוחשן חוסאם נ' מדינת ישראל** (מיום 2.4.15) הורשע הנאשם, שם, בביצוע עבירות חמורות רבות וקיבל עקב מעשי ההונאה כספים.

כך גם הנאשם ב-רע"פ 2963/16 **שטרנס נ' מדינת ישראל** (מיום 11.4.16) שם נדון עורך דין בנוסף מאחרים סך של 1,500,000 ל"נ ונסיבות אלה אף הן, כך קובע בית משפט קמא, שונות מן המקרה נשוא הדיון כאן.

ב-ת"פ 54685-01-12 **מדינת ישראל נ' אשף ג'סאר** (מיום 31.12.13) הורשע הנאשם, שם, במעשה מרמה וגניבנה של מעלה מ-9 מיליון ל"נ ועבירות נוספות, שבו מדובר במקרה שונה מזה הנדון כאן.

ב-רע"פ 6190/08 **צברי נ' מדינת ישראל** (מיום 5.1.09) הורשע הנאשם, שם, עורך דין במקצועו, בעבירות של גניבנה בידי מורה ונדון ל-12 חודשים מאסר בפועל, ואילו המשיב הורשע בኒסוי לקבל דבר במרמה ונסיבותו של הנאשם בעניין צברי הנ"ל, חמורות (לפי קביעת בית משפט קמא) מלאה של המשיב.

ב-ע"פ 7090/06 **פרידמן נ' מדינת ישראל** (מיום 16.10.17) הורשע הנאשם, שם, בשורה של עבירות מרמה וגניבנה וקבלת כספים במרמה, מספר ל��חות, במסגרת תביעות או פיצויים, תוך שימוש הלכתי משפט במסגרת מסכת ארוכה של עבירות מרמה זיווג נגניבנה, שונה מן המקרה נשוא הדיון כאן.

ו"ט. לפיך סבר בית משפט קמא, שמתחם העונש הולם בעניינו של המשיב כולל מאסר בפועל לתקופה של מספר חודשים שנייתן לרצוי בעבודות שירות, ועד לתקופה של 30 חודשים, וכן מאסר על-תנאי, קנס וחתיימה על התcheinבות כספית.

בית משפט קמא הוסיף, כי בעניינו של המשיב אין שיקולי שיקום הצדדים מצדדים חריגה ממתחם העונשה הנ"ל, ההגנה אף לא טענה כך, ושירות המבחן לא בא בהמלצת שיקומית.

כ. שיקולים נוספים שהביא בית משפט קמא בחשבון, אשר אינם קשורים לביצוע העבירה הינה: הודהתו של המשיב מיד עם תיקון כתוב האישום ובטרם החלה פרשת התביעה, העדרו של עבר פלילי, ומסקנותו של בית משפט קמא כי הפרשה נשוא הדיון כאן אינה מאפיינת את אורחות חייו של המשיב המנהל בדרך כלל אורח חיים נורטטיבי.

כמו כן הביא בית משפט קמא בחשבון את העובדה כי המשיב, שעסוק בעברו בעריכת דין וניהל משרד עורכי דין שבעבולוטו, חדל לעסוק בתחום זה מאז שנת 2014, ומצבו הנפשי והכלכלי מאז הסתבכו בו ביצוע העבירות התדרדר, נפגע מעמדו החברתי והמתلونני, ננטען בדברי הסגנור, אף נקטו בהליך משפטיים שונים עם גילוי

דבר העבירה.

בית משפט קמא אף ייחס משקל להתרשות שירות המבחן כי ההליך המשפטי היווה עbor המשיב גורם הרתעתי של ממש וכי הסיכון להישנות מעשי העבירה בעתיד הינו נמוך. בנוסף, הביא בית משפט קמא בחשבו את חלוף הזמן של מספר שנים מאז ביצוע מעשי העבירה (2010 עד 2013) ועד היום.

לפיכך הורה בית משפט קמא על הזמנת חוות דעתו של הממונה על עבודות שירות ושהומצאה בעניין זה חוות דעת חיובית, גזר בית משפט קמא על המשיב את העונשים שפירטנו בפתח דברינו.

כ"א. המדינה ממאמתה להשלים עם גזר דיןו של בית משפט קמא וערעורה מונח בפניינו.

לטענת המדינה שגה בית משפט קמא משהטיל על המשיב עונש מסר קצר לריצוי בעבודות שירות שאין בו כדי לשקוף את חומרת מעשיו של המשיב ונסיבות ביצוען. כך, למשל, לא נתן בית משפט קמא משקל מספיק לכך שהמשיב הורשע בביצוע שני ניסיונות מרמה שונים שבוצעו בתחכם רב, תוך שימוש במסמכים מזויפים רבים. מעשי המרמה של המשיב כללו תכנון רב מראש, וננקטו כלפי מספר רשויות שונות (משרד ממשלתי, מינהל מקרקעי ישראל ובית הדין השער). בית משפט קמא עצמו התייחס לכך אף הוא בגזר דיןו והציבע על כך שהמשיב לא נרתע מלבצע מעשים אלה, אך מנגד מנע בית משפט קמא מהטטיל על המשיב עונש ממשמעותי שיש בו כדי להלום את חומרת מעשייו, ומה גם שהמשיב ביצע מעשים אלה בהיותו עורך דין תוך פגעה קשה בשם הטוב של עורכי הדין.

כ"ב. עוד טוען בערעור, שבית משפט קמא לא נתן משקל מספיק לכך שמדובר בניסיונותיו של המשיב לקבל לידיו סכום עצום של כספי ציבור בסך 2,840,307 ₪. כוונת המשיב לקבל כספים אלה מן המדינה מוסיפה לחומרת מעשיו. בפועל נכשל המשיב רק עקב בדיקה יסודית של נציג האגף לנכסים נפקדים.

עוד מדגישה המדינה, שבית משפט קמא לא נתן משקל מספק לתס Kirby שירות המבחן. התרשות שירות המבחן היא שהמשיב מתקשה להתבונן בדפוסיו האישוטיים שהביאו אותו למשvio וمبיע עדמה קרבנית ומצמצמת ביחס לנסיבות התנהגותו. המלצה שירות המבחן היא להטיל על המשיב ענישה הרתעתי שתחัด את גבולות המותר והאסור עבור המשיב.

לטענת המדינה שגה בית משפט קמא בקבעת מתחם ענישה נמוך שאין בו כדי לשקוף את חומרת מעשיו של המשיב ואת מידת אשמו, בעוד ש לפיה הפסיקה ולפי הקритריונים שבתקנון 113 של החוק מתחם הענישה אמור לעמוד על טווח שבין 3 שנים ל-5 שנים מסר בפועל.

כ"ג. עוד טוענת המדינה, שסעיף 40ב של החוק מדגיש, כי העיקרון הראשי והמנחה בענישה הינו שתתקי"ם הלימה של חומרת מעשי העבירה ואשמו של הנאשם לבין מידת העונש שיוטל עליו, ומתחם ההלימה

"קבוע לפי הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה ומדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים".

בעניינו, כך מדגישה המדינה, נפגעו קשה מספר ערכיים חברתיים, הן עקרון שלטון החוק והן אמון הציבור בעורכי דין, מה גם שהמשיב ביצע את העבירות על פניו תקופת ארוכה תוך שימוש במסמכים מזויפים כלפי רשויות המדינה, ומדובר בשני מקרים שונים. נתען בערעור המדינה, כי בית משפט קמא שגה בהטילו עונש נמוך וקל באופן קיצוני לעונמת העונש ההולם והראוי למעשיו של המשיב.

בית משפט קמא טעה, משבב שיש בעונש שהוטל על המשיב כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוע עבירות דומות בשעה שבפסקיקה נקבע, שיש להחמיר בענישה בעבירות כלכליות הפוגעות הציבור הרחב. על ידי המשפט להעביר את המסר הנדרש באמצעות עונשה הולמת שתבטא תכליות חברתיות ברורה למיגור עבירות אלה. ב"כ המדינה מפנה לפסקיקה התומכת בטענותיו, ומוסיף כי שיקולים של הרתעת היחיד והרתעת הרבים מחיבים עונישה חמירה במקרה זה, מה גם ששאלת שיקומו של המשיב כלל לא עלתה על הפרק.

noch האמור לעיל עותרת המדינה לקבל את ערעורו ולקבוע שמתחם העונשה ההולם הוא 3 עד 5 שנות מאסר בפועל ולגוזר על המשיב מאסר ממושך בפועל במסגרת מתחם זה, וכן להטיל על המשיב קנס בסכום גבוה העולה על זה שהוטל על ידי בית משפט קמא.

כ"ד. בדיעו שהתקיים בפנינו ביום 18.1.18 חזרה ב"כ המדינה על הودעת הערעור ונימוקיה וכן הפעם אומנו לפסק דין שניtan בע"פ 2771/02 **יובל אבני ואח' נ' מדינת ישראל** פ"ד נת (4) 913, שם מדובר היה, לטענתה, במקרה דומה שבו עורך דין הורשע בעבירות דומות לאלה של המשיב (ניסיונו לקבל דבר במרמה) ונדון ל-24 חודשים מאסר בפועל.

כ"ה. הסגנון הדגיש בפנינו שגזר הדין, בעניין המשיב והן בעניין הוריו, ניתן לאחר שהצדדים הגיעו להסדר טיעון מבלי שהתקיימה ישיבת הוכחות, ובטרם נשמעה פרשת התביעה. עוד העיר הסגנון, שלמדינה לא הייתה התנגדות לכך שהמשיב ישלח למונונה על עבודות שירות. בהתייחס לפסקי הדין אליו הפעם המדינה בטיעוניה בכתב בפני בית משפט קמא, פסקי דין בו נגזרו על נאיםים תקופות מאסר ארוכות, ציין הסגנון, שבית משפט קמא התייחס בגזר דיןו לכל אחד ואחד מפסקי דין אלה ועמד על כך שאלה שונים מן המקרה נושא הדיון כאן.

הסגנון הדגיש, כי במסגרת הסדר הטיעון נחסר הצורך בשמיית עדים. עוד ציין, שבמסגרת כתוב האישום המתוקן לא יჩסה המדינה למשיב עבירה של זוף כי אם עבירה של ניסיון לקבל דבר במרמה, והכסף לא נתקבל (נעיר כאן, שבהתאם לכתב האישום המתוקן הורשע המשיב, שני האישומים, הן בעבירה של ניסיון לקבל דבר במרמה בנسبות מחמירויות, והן בעבירה של שימוש במסמך מזויף בכוננה לקבל דבר (מספר מקרים)).

בהתיחס לצווי הירושה שהוציא בית הדין השערី על יסוד המסמכים שהמציא לו המשיב, ציין הסגנו, כי לאחר שהייתה בדיקה באגף לנכסים, והתברר שקיימים נפקדים נוספים (חולת אביו ואמו של המשיב) פנה המשיב לבית הדין השערី ובקש לבטל את צווי הירושה שניתנו, אך זאת כאמור לאחר שנציג האפוטרופוס לנכסים נפקדים הביא לידיעת המשיב שקיימים נפקדים נוספים (עלענין זה הבהירה ב"כ המדינה, צזו הירושה הראשון הוגש על ידי המשיב ביום 6.2.11, ואילו הגלי עלי דרי האגף לנכסים נפקדים היה בחודש ינואר 2014 ורק אז פנה המשיב בבקשתו לבטול את צווי הירושה).

ס"א. הסגנו הוסיף וציין, שבהתאם כאמור בתסקירות שירות המבחן המשיב הוא אדם נורמטיבי שהביע צער וחרטה על התנהגותו, וכן צוין בתסקירות, שההליך המשפטי חידד עבור המשיב את מורכבותו מעשי. מאז 2014 המשיב לא עבד ולא הייתה לו פרנסה, ועד היום אין לו רישיון לעירכת דין, והוא מצוי עדין בהשעה.

ס"ז. לאחר שניתנו דעתינו לעובדות כתוב האישום המתוקן שהבן הודה המשיב ולפי עובdotio הירושע, ולאחר שיעינו בטעוניהם של שני הצדדים לעונש בפני בית משפט קמא, בתסקירות שירות המבחן, בנימוקי גזר דין של בית משפט קמא, בנימוקים שפורטו בערעור המדינה, ובטעוניהם של באי כוח שני הצדדים בפנינו בישיבה מיום 18.1.18, מסקנתנו היא שדין ערעור המדינה להתקבל חלקית.

ס"ח. לא יכולה להיות מחלוקת על חומרת המעשים בגין הירושע המשיב. בצדק עמד בית משפט קמא בנימוקי גזר דין על פגיעתו הקשה של המשיב בעקרון שלטון החוק: הניסיון לגזול כספי ציבור ונכסים השייכים לאחר, על ידי יצירת מצג שווה בהסתמך על מסמכים מזויפים, כשהמשיב עשה שימוש לרעה בעיסוקו כעורך דין, ובכך פגע באמון הציבור בכלל עורכי הדין.

המשיב, כפי שציין בית משפט קמא, ניצל את עיסוקו כעורך דין על מנת לשלווה ידו בקופה הציבורית, תוך מרמה והונאה, בניסיון לגזול שם כספים השייכים לאחרים, וזאת בשתי הנסיבות שונות, כמפורט בשני האישומים שבעובדותיהם הודה ולפיהם הירושע.

למעשו של המשיב קדם תכנון מראש, והוא אף גילה תעוזה בכך שנתקט במעשי ההונאה והמרמה כלפי מספר רשות: בית הדין השערី, מינהל מקרקעי ישראל, והאגף לנכסים נפקדים.

אמנם ניסינו של המשיב לא צלח, אך זאת לא משומש שהאגף לנכסים נפקדים גילה את דבר המרמה. בדומה, טענת הסגנו לפיה פנה המשיב לבית הדין השערី כדי לבטל את צווי הירושה אין בה כדי להוכיח את חומרת מעשיו של המשיבشهرיו פניה זו נעשתה כשלוש שנים לאחר שניתנו צווי הירושה ולאחר שהאמת הtgtalta ע"י האגף לנכסים נפקדים.

ס"ט. בשים לב לחומרת מעשיו מוטל היה על בית משפט קמא לקבוע את העונישה הרואיה בהתאם לעקרון הבסיסי בדיני העונישה לפי תיקון 113 של החוק: עקרון ההלימה, ורבות הרתעת המשיב והרתעת

ערריינים פוטנציאליים כדוגמתו.

בית משפט קמא העמיד את מתחם הענישה על טווח שבין מאסר בפועל לתקופה של מספר חודשים, שיכל וירצטו בעבודות שירות, ועד תקופה של 30 חודשים, לרבות מאסר מוותנה, קנס, וחתיימה על התcheinות כספית.

ב"כ המדינה הפנתה את בית משפט קמא בטיעונה שבכתב לשם פסק דין העוסקים בעורכי דין שמעלו, בכיסי ל��וחותיהם כשהענישה בפסק דין אלה נעה בין 12 חודשים מאסר בפועל ועד תשע שנים מאסר בפועל, ולטעמה של המדינה מתחם הענישה הראו בעניינו נע בין שלוש שנים ועד חמיש שנים מאסר.

אין בידינו לקבל את טיעונה של המדינה בעניין זה.

בית משפט קמא דין בגזר דין באופן מפורט בפסק דין עליהם הסתמכה המדינה בטיעונה, ועמד על כך שנסיבות המקירה בכל אחד מפסק דין אלה היו חמורות מאשר בעניינו של המשיב ولكن אין להקיש גזרה שווה למקירה שבפנינו.

עמדתו זו של בית משפט קמא מקובלת עליינו, ובנסיבות המקירה אף לא ראיינו מקום להתערב במתחם הענישה שקבע בית משפט קמא.

לא. בשעת הדיון בפנינו הגישה ב"כ המדינה לעיינו את פסק דין של בית המשפט העליון בעניין ע"פ 20/277 **אבני והוכמן נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ"ט(4) 913. גם באותו מקרה הורשע המערער מס' 2, שם, עורך דין במקצועו, בעבירות של ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירויות, ושימוש במסמר מזיף בנסיבות מחמירויות (ובנוסף גם בקשרית קשר לבצע פשע, עבירה בה לא הורשע המשיב).

באותו מקרה קשרו הנאשמים קשר ל千方百מה בנסיבות מחמירויות בעלות על קרקע בצפון תל-אביב בשטח 4,629 מ"ר, במסגרת חלקה הידועה בשם "הגוש הגדול" בשווי של מיליון שקלים. הניסיון לא צלח, והמערער מס' 2, עורך הדין, נדון לשנתיים מאסר בפועל.

סבירים אנו, שגם מפסק דין זה אין להסיק גזרה שווה לעניינו, ונסביר.

משמעות פסק הדין שבעניין **אבני והוכמן** עולה, שבנסיבותיו של אותו מקרה הייתה קיוניות מרמה מתוחכמת ביותר במטרה להשתלט על נכס יקר ששווי מיליון שקלים, כמפורט בהרחבה בפסק דין של בית המשפט העליון. נסיבותיו של אותו מקרה עוסקות בחומרתן במידה רבה על חומרת המקירה שבפנינו. יודגש עוד, שבעניין **אבני והוכמן**, לא היה כל קשר משפחתי בין עורך הדין, שם (המערער מס' 2), לבין בעלי הקרקע, במובן מן המקירה נשוא הדין שבפנינו.

בנוסף, יש להביא בחשבון את העובדה כי בעוד שהמשיב הודה בעניינו, בעובדות כתוב האישום המתוון מיד לאחר זהה תוקן, ובטרם החלה פרשת התביעה, הרי בעניין **אבי והוכמן** כפרו המערערים שם בעובדות כתוב האישום כך שהוא צריך לשמעו את הריאות. גם לאחר שהם הורשו וдинם נגזר בבית משפט המוחזק הוגש ערעורם לבית המשפט העליון הן לעניין עצם ההרשעה והן לעניין הענישה.

לא זו בלבד, אלא שאין מקום להשוואה בין גזר הדין שהוטל על המערער מס' 2 בעניין **אבי והוכמן** לבין המשיב, שכן המשיב ניהול חיים נורמטיביים ועד להרשעה נשוא תיק זה לא היו לחובתו הרשעות קודמות, ואילו לגבי המערער מס' 2 בעניין **אבי והוכמן ציון**, שם בעמ' 920:

"כן זקף בית המשפט לחובתו את עברו המכבד, הכלול הרשעה פלילת קודמת וניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות חמירות, הרשעה בעבירה מס' משנת 1984, וכן עשר הרשעות בהליכי משמעת של לשכת עורכי הדין, חלkan בעבירות חמורות של מרמה שיטית של לקוחותיו".

מכאן, שההפרש בין עניינו לבין פסק הדין שבעניין **אבי והוכמן** רחוק מאוד מזרחה ממערב.

ל"ב. **cidou, שיטת המשפט הנוגגת בארץנו** מבוססת על תורה הגישה האינדיידואלית:

"**זאת תורה הגישה האינדיידואלית ותורת הענישה המקובלת علينا** كانوا מנהה בסוגיה קשה וסבוכה זו של הענישה ומטרותיה, ואין אנו רשאים 'להקל' על עצמנו ולהחמיר עם הנאשם, מתוך הסתמכות על הנימוק והחשש שהוא הקלה במרקחה מסוים הרاوي לכך ישמש תקדים לקרים אחרים שאינם ראויים לכך. חזקה על בית המשפט שידע להבחן בין מקרה למקרה לגופן של נסיבות ולעיצומם של דברים... ואין אנו רשאים לפטור עצמנו מלנהוג כך בכל מקרה, שנסיבותיו מצדיקות ומהירות ענישה אינדיידואלית" (ע"פ 433/89 **אטיאס ג'ורג' נ' מדינת ישראל**, פ"ד מ"ג(4) 170, בעמ' 174-175).

ל"ג. **בצד ההחלטה המחייבת עליה הצביעה המדינה קיימת פסיקה מתונה בהרבה.** אין פלא בכך שהרי כל מקרה ומקרה חייב להיבחן לפי נסיבותיו הספציפיות.

כך, למשל, ב-רע"פ 8464/14 **מדינת ישראל נ' ניר עזרא** (27.5.13) נדון עניינו של הנאשם אשר הורשע בקטבלת דבר במרמה שלא בנסיבות חמירות (סעיף 415 רישא של החוק) וכן בעבירות של רישום מאגר מידע ושימוש בו לפי סעיף 8(א) של חוק הגנת הפרטויות, הונאה בכרטיס חיבור בנסיבות חמירות, לפי סעיף 17 סיפה 17 חוק כרטיסי חיבור, ניסיון להונאה בכרטיסי חיבור בנסיבות חמירות, לפי סעיף 17 סיפה 17 חוק כרטיסי חיבור, וכן חדרה לחומר מחשב כדי לעبور עבירה אחרת, לפי סעיף 5 של חוק המחשבים.

בגין כל אלה הושטו על אותו הנאשם **חודשי מאסר לרצוי בעבודות שירות**, ששה חודשי מאסר על-

תנאי, תשלום קנס ופיצוי למתלוננים.

ב-ע"פ (מחוז תל-אביב) 71647/05 **מדינת ישראל נ' לאה בנלייצי** (8.2.2007) נדון עניינה של מנהלת חברות בחברה פרטית, שגנבה عشرות שקלים של החברה, זייפה אותן וגנבה סך של כ-115,000 ₪. הנאשמה הורישה בגיןה בידי עובד, לפי סעיף 391 של החוק, זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, לפי סעיף 418 של החוק, וכן קבלת דבר במרמה בנסיבות חמירות, לפי סעיף 415 סיפה של החוק.

בית משפט השלים עמד על הנזק שגרמה אותה לנשאת לחברה, ונתן דעתו לטיב המעשים ולעובדתה שחוمرة יתרה מציה בעבירות שביצעה הנשאת הויל והיא ניצלה את אמון המעבד, ואין מדובר בכישלון חד-פעמי.

בית משפט השלים דן את הנשאת ל-12 חודשים מאסר על-תנאי, קנס בסכום של 8,000 ₪ וכן חייב אותה לפצצת המתלונן.

המדינה הגישה ערעור על קולת העונש ועתירה להשתת על הנשאת עונש מאסר ממושך בפועל, ואילו הנשאת הגישה ערעור בעניין הקנס והפיצוי. בית המשפט המחוזי בתל-אביב דחה, את ערעור הנשאת, אך קיבל ברוב דעתות את ערעור המדינה והטיל על הנשאת 10 חודשים מאסר לריצוי בפועל.

הנשאת לא השלימה עם גזר הדין והגישה בקשה רשות ערעור לבית המשפט העליון (רע"פ 2390/07 **לאה בנלייצי נ' מדינת ישראל** (20.2.08)) וב הסכמת הצדדים הוטל על הנשאת עונש מאסר של **6 חודשים לריצוי בעבודות שירות והפizioי הכספי שהוטל עליה נותר בעינו**.

ל"א. לנוכח מלאה הרקע העובדתי של ביצוע הפעולות נשוא הדיון שבפניו, לרבות עיון בתסקירות שירות המבחן, נימוקי גזר דיןו של בית משפט קמא, וטיעוניהם הנרחבים של באי כוח שני הצדדים, ובשים לב לפיסיקה, הן זו המחרירה והן זו המקלה, ובהתחשב בנסיבות האינדייזואליות של המקרה נשוא הדיון שבפניו (הן נסיבותה של העבירה והן נסיבותו של מבצע העבירה) הגיעו לכל מסקנה, שגזר דיןו של בית משפט קמא אינו מביא לידי ביטוי במידה מסוימת את חומרת מעשיו של הנאשם, אשר עשה שימוש בעיסוקו כעורק דין על מנת לננות להשיג את התמורה הכספית בגין הקרוונות של הוריו במרמה והונאה, תוך שימוש במסמכים מזויפים, כשהניסיון לא צלח בזכות ערנות האגף לנכסים נפקדים, ולא מתווך חריטה של הנאשם.

ל"ה. שירות המבחן המליך בתסקירותו מיום 19.3.17 כי **"ענישה הרתעתית עשויה לחัด עבورو את גבולות החוק"**, אך סבורים אנו, שהענישה כפי שהוטלה על הנאשם אין בה משום הרתעה במידה מסוימת.

השאלה שהציגנו לעצמנו היא: באיזה רכיב מרכזי הענישה ראוי להחמיר על מנת כאמור לחัด למשיב, אך גם לחולתו, את הפסול הכבד בהם נגעים מעשיו של הנאשם ומתווך מטרה שגזר דין יבטא הרתעה למשיב ולחולתו?

לא בלי התלבבות, הגיעו לכל מסקנה שלא להתערב בהחלטת בית משפט קמא להסתפק בהטלת עונש מאסר של שישה חודשים לרצוי בעבודות שירות, כשההחמרה בענישה תבוא לידי ביטוי ברכיב הקנס, כפי שיפורט להלן.

ל"ג. במסגרת השיקולים שהבאנו בחשבון נתנו על כך שזו הסתמכותו הראשונה של המשיב (ילדי 1974) עם החוק. עד להסתמכות זו ניהל המשיב חיים נורמטיביים, ולא נזקפו הרשות קודמות לחובתו.

יש אף ליתן את הדעת על כך, כפי שגמ' ציין בית משפט קמא, שהמשיב **לא** קיבל בסופו של יום כספים כלל, נוכח גילוי מעשי העבירה שביצע, אך שבפועל לא נגרם נזקכספי לא לרכוש הציבור ולא למתלוונים.

ל"ח. לפחות יש גם להביא בחשבון שהמשיב הודה בעבודות כתוב האישום כפי שתוקן עוד לפני החלטה פרешת התביעה (כאמור כבר לעיל, בכך נבדל עניינו של המשיב מפסק הדין שבענין **אביי והוכמן**) ובכך נחסר זמן שיפוטי.

עוד יצוין, שעקב הסתמכותו של המשיב ביצוע העבירות החלו התדרדרות במצבו, כמתואר בתסaurus שירות המבחן, והוא חדל מלעסוק בתחום עriticת הדין מאז שנת 2014.

מעיון בתסaurus שירות המבחן עולה כי צוין, שהמשיב מכיר באופן ראשוני וחלקי באחריותו, אך מבטא הבנה למשמעות הפרט החוק, לרבות המסוכנות הכרוכה בהתנהגותו. הערכת שירות המבחן לגבי שאלת קיומו של סיכון להישנות מעורבותו של המשיב בפלילים היא:

"קיים הסיכון להישנות מעורבות בפלילים הינו נמור, על רקע התרשםותנו כי מופיד על להשלכות מעשי ומודע לסיוכנים הכרוכים בהם, והעריכנו כי ההליך המשפטי הממושך חידד עברו את מורכבות מעשי".

אמנם שירות המבחן נמנע בתסקרים מהמליצה טיפולית במסגרת השירות, אך יחד עם זאת צוין בסיפה של התסaurus:

"מופיד גילתה נוכנות לשתק פעולה עם גורמי הטיפול במידה ויידרש ממנו להשתלב בקבוצה טיפולים בהקשר של המרמה וזוף במסגרת שירותינו".

ל"ט. על יסוד כל המפורט לעיל, החלפנו שלא להתערב באותו חלק בגין דין של בית משפט קמא לפיו נגזרו על המשיב שישה חודשים מאסר לרצוי בעבודות שירות.

מайдך גיסא, סבורים אנו, שרכיב הקנס של 10,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורה שהטיל בית משפט קמא על המשיב, איננו משקף את חומרת העבירות בהן הורשע המשיב, ובוודאי שאין בכך ממשום מסר הרתעתית, כפי שנדרש בנסיבות המקרה שבפנינו.

מצדק הוא להחמיר ברכיב הקנס בהתחשב גם בכך שהמשיב הורשע בסופו של דבר בניסיון לגזול כספי ציבור ונכסים השיכים לאחר, על ידי יצירת מצג שווה בהסתמך על שימוש במסמכים מזויפים, כפי שצין בית משפט קמא בעמ' 19 של גזר הדין, ש' 24-25, משמי, התמരיך שדחף את המשיב לbijouterie העבירות היה תמריץ כספי ודוקא ממשום כך ראוי להחמיר ברכיב הקנס.

משכך, החלטנו להטיל על המשיב קנס בסכום של 50,000 ₪ או 300 ימי מאסר תמורה, וזאת חלף הקנס שהטיל עליי בית משפט קמא.

מ. התוצאה מכל האמור לעיל היא כדלקמן:

1. אנו דוחים את ערעור המדינה בכל הנוגע להטלת עונש מאסר בפועל על המשיב, כך שנותר בעינו לעניין זה גזר דיןו של בית משפט קמא לפיו ירצה המשיב שישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות.

על המשיב להתייצב בתאריך **25.2.18** שעה 08:00 בובוקר ביחידת עבודות שירות מפקדת מחוז צפון רחוב הציונות 14 טבריה לצורך קליטה והצבה.

המשיב מזוהר בזאת, כי מדובר בתנאי העסקה קפדיניים וכל חריגה מכללים אלה עלולה להפסיק את עבודות השירות ולהביא לריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

2. אנו מקבלים את ערעור המדינה בכל הנוגע לשיעורו של הקנס שהוטל על המשיב ומטילים על המשיב קנס בסכום של 50,000 ₪ או 300 ימי מאסר תמורה חלף הקנס שהטיל בית משפט קמא.

המשיב ישלם את הקנס שהטילו עליו ב-25 תשלומיים חודשיים שווים ורצופים של 2,000 ₪ כל אחד, וזאת החל מתאריך **1.3.2018** וכן הלאה באחד לכל חודש של אחריו.

3. שאר רכיבי גזר דיןו של בית משפט קמא עומדים בעינם ללא שינוי.

.4. אנו מורים בזאת לב"כ המדינה ל查明 את העתק פסק דיןנו לעיון לשכת עורכי הדין.

המצוירות תמציא את העתק פסק דיןנו לממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, ט"ז שבט תשע"ח (1.2.2018) במעמד הנוכחים.

ש' שטמר, שופט

א' לוי, שופט

י' גריל, שופט בכיר

[אב"ד]